

Sprawozdanie roczne z działalności kontrolnej Państwowej Straży Pożarnej w 2020 r.

Ad 1. Organizacja komórek organizacyjnych realizujących czynności kontrolne

W Komendzie Wojewódzkiej PSP w Opolu działalność kontrolna jest zadaniem wspólnym komórek organizacyjnych, co znajduje potwierdzenie w regulaminie organizacyjnym. Zgodnie z zatwierdzonym regulaminem organizacyjnym zadania z zakresu koordynacji kontroli przeprowadzanych w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej na obszarze woj. opolskiego realizowane są przez wydział organizacji i nadzoru. Zespoły kontrolerów - w zależności od przedmiotowego zakresu kontroli - wyznaczane są przez Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP. W ich skład wchodzi nadzorujący dane zadania funkcjonariusze i pracownicy cywilni z poszczególnych merytorycznych komórek organizacyjnych komendy.

W regulaminie organizacyjnym Komendy Wojewódzkiej PSP w Opolu w „zadaniach wspólnych komórek organizacyjnych” są zapisy dot. „uczestnictwa w analizie ryzyka, doborze tematów i celów kontroli (na etapie planowania) oraz w procesie wykorzystywania wyników kontroli do celów służbowych”.

Zadania kierownika komórki do spraw kontroli wynikające z ustawy o kontroli w administracji rządowej ma przypisane do zakresu czynności funkcjonariusz mianowany na stanowisko zastępcy naczelnika wydziału organizacji i nadzoru. Zastępowanie kierownika komórki do spraw kontroli pod jego nieobecność, ma wpisane do zakresu czynności naczelnik wydziału organizacji i nadzoru.

Liczba i nazwa komórki organizacyjnej realizującej czynności kontrolne (wydział, biuro, itp.)	Liczba: 7 Wydziały: kadr, organizacji i nadzoru, techniczny, kwatermistrzowski, kontrolno – rozpoznawczy, operacyjny, ośrodek szkolenia.
Liczba osób z poszczególnych komórek organizacyjnych realizujących czynności kontrolne w 2020 r.	25
Fluktuacja pracowników uczestniczących w kontrolach w 2020 r. – wyrazić w [%].	64

Ad 2. Liczba przeprowadzonych kontroli w roku sprawozdawczym

Proszę uwzględnić wszystkie kontrole zakończone w 2020 r. Kontrole wszczęte przed 2020 r. proszę wykazać w odrębnej tabeli.

Kontrole		Kontrole				Ogółem
		Tryb zwykły	Tryb uproszczony	Planowe	Poza planem	
Liczba						
przeprowadzonych kontroli		13	0	13	0	13
skontrolowanych podmiotów		10	0	10	0	10
Skierowanych w wyniku kontroli:	wniosek do prokuratury w celu wszczęcia postępowania przygotowawczego	0	0	0	0	0
	wniosek o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych	0	0	0	0	0
	zawiadomien o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych	0	0	0	0	0
	innych zawiadomien (np. do CBA)	0	0	0	0	0
kontroli rozpoczętych a niezakończonych w okresie sprawozdawczym (są to kontrole, w których na dzień 31.12.2020 r. czynności kontrolne były w trakcie realizacji, lub brak było podpisanego protokołu przez kontrolera)		0	0	0	0	0
niezrealizowanych kontroli zaplanowanych na 2020 r.		0	0	0	0	0
średniego czasu trwania kontroli w dniach roboczych*		41	0	41	0	41

* Tj. Czas trwania kontroli liczymy (w dniach roboczych) od dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych do dnia przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego jednostce kontrolowanej oraz od dnia przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego jednostce kontrolowanej do dnia przekazania jednostce kontrolowanej wystąpienia pokontrolnego. W przypadku zakończenia postępowania kontrolnego innym dokumentem pokontrolnym czas realizacji kontroli liczymy od dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych (od dnia obowiązywania upoważnienia do kontroli) do momentu podpisania dokumentu kończącego kontrolę.

Nie uwzględniamy w sprawozdaniu informacji o kontrolach z zakresu ochrony informacji niejawnych.

Ad 3. Zawiadomienia (wykazane w pkt. 2) skierowane w 2020 r. w wyniku przeprowadzonych i zakończonych w 2020 r. kontroli, wg tabeli.*

Lp.	Rodzaj zawiadomienia	Temat kontroli	Data zawiadomienia	W sprawie	Podmiot, do którego skierowano zawiadomienie	Podmiot/osoba, którego dotyczy zawiadomienie (tylko funkcja, stanowisko - bez danych osobowych)	Informacja o rozstrzygnięciu lub stanie sprawy	Dodatkowe informacje (np. ewentualne wniesione środki zaskarżenia)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	-

*Zawiadomienia złożone w wyniku przeprowadzonych i zakończonych kontroli w 2020 r. nawet gdy zostały wszczęte przed 2020 r.

Ad 4. Wyniki kontroli zakończonych w 2020 r. Proszę uzupełnić tabelę o liczbę kontroli.

<u>Wyniki kontroli</u>	<u>Liczba zakończonych kontroli*</u>
Pozytywna	2
Pozytywna z uchybieniami	3
Pozytywna z nieprawidłowościami	8
Negatywna	0

*Liczba zakończonych kontroli powinna być zgodna z liczbą wyników kontroli. Jeżeli w kontroli, nie sformułowano ogólnej oceny, prosimy o jej oszacowanie na podstawie ocen częściowych.

Ad 5. Najistotniejsze nieprawidłowości, które skutkowały sformułowaniem znaczących* lub kluczowych (krytycznych)** zaleceń pokontrolnych.

<u>Obszar kontroli</u>	<u>Nieprawidłowość</u> <u>(syntetyczny opis)</u>	<u>Przyczyny powstania nieprawidłowości</u>
Finanse publiczne	—	—
Gospodarowanie majątkiem publicznym	—	—
Wykonywanie zadań merytorycznych, tj. zadań dla których jednostka została powołana/utworzona	<p>Naruszono zapisy art. 35 § 1 w związku z art. 7 i art. 110 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego, a także art. 13 ust. 6 pkt 11 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej ponieważ:</p> <p><i>Organ I instancji po stwierdzeniu nieprawidłowości w obiekcie nie egzekwował ich usunięcia w perspektywie kilku lat (nie prowadził nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych w sposób zapewniający ciągłość bezpieczeństwa pożarowego).</i></p>	Brak nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych w sposób zapewniający ciągłość bezpieczeństwa pożarowego oraz nieprzestrzeganie KPA i ustawy o PSP.
	<p>Naruszono zapisy „Zasad Komendanta Powiatowego PSP w Prudniku w zakresie dysponowania sił jednostek ochrony przeciwpożarowej” z września 2013 r.</p>	Nieprzestrzeganie obowiązujących „Zasad Komendanta Powiatowego PSP w Prudniku w zakresie dysponowania sił jednostek ochrony przeciwpożarowej”.
	<p>Naruszono § 37 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (Dz.U z 2017 r. poz.1319 ze zm.)</p> <p><i>- nie przekazano karty udzielonej kwalifikowanej pierwszej pomocy zespołowi ratownictwa medycznego.</i></p>	Nierzetelność, a przez to nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów.
	<p>Naruszono § 37 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (Dz.U z 2017 r. poz.1319 ze zm.)</p> <p><i>- nieprawidłowe wypełnianie karty udzielonej kwalifikowanej pierwszej pomocy.</i></p>	Nierzetelność.
	<p>Nie stosowano się do zasad ewidencjonowania zdarzeń w SWD PSP z kwietnia 2019 r. w zakresie:</p> <p><i>- nierzetelnego uzupełniania informacji ze zdarzenia.</i></p>	Nierzetelność.
	<p>Naruszono § 40 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (Dz. U. z 2017 r. poz.1319 ze zm.) ponieważ:</p> <p><i>- potwierdzenie przekazania terenu, obiektu lub mienia objętego działaniem ratowniczym wystawił funkcjonariusz, który nie był Kierującym Działaniem Ratowniczym,</i></p> <p><i>- stwierdzono brak wymaganych danych osoby przejmującej teren, obiekt lub mienie objęte działaniem.</i></p>	Nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów, nierzetelność.
	<p>Naruszono § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym (Dz. U. Nr 54, poz. 259) ponieważ:</p> <p><i>- KDR nie poinformował raportem swojego przełożonego o skorzystaniu z uprawnień określonych rozporządzeniem.</i></p>	Nierzetelność.

Zarządzanie kadrami	Naruszono zapisy § 12 ust. 1 rozporządzenia MSWiA w sprawie pełnienia służby przez strażaków PSP ponieważ: <i>- liczba kolejnych godzin wolnych od służby przekraczała 120 godz.</i>	Nierzetelność, a przez to nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów.
	Naruszono zapisy § 13 ust. 3 rozporządzenia MSWiA w sprawie pełnienia służby przez strażaków PSP ponieważ: <i>- zaplanowano strażakom dyżury domowe przekraczające 72 godziny.</i>	Nierzetelność.
	Nie wykonano polecenia OKW PSP wynikającego z pisma WR.0754.15.2.2018.	Nierzetelność, a przez to nieprzestrzeganie wytycznych OKW PSP.
	Naruszono zapisy § 16 ust. 2 rozporządzenia MSWiA w sprawie pełnienia służby przez strażaków PSP ponieważ: <i>- w kartach ewidencji czasu służby strażaków z JRG stwierdzono brak informacji o pełnionych dyżurach domowych.</i>	Nierzetelność.
Procesy legislacyjne	—	—
Księgowość i sprawozdawczość	—	—
Upublicznianie informacji	—	—
Przestrzeganie zasad etycznych	—	—
Działalność kontrolna oraz postępowanie ze skargami i wnioskami	—	—
Informatyzacja działalności/ Bezpieczeństwo IT	—	—
Zarządzanie, realizacja i kontrola programów finansowych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej	—	—
Inny obszar/inne obszary	Naruszono zapisy - § 12 ust. 1 załącznika do Decyzji nr 17 Komendanta Głównego PSP z dnia 22.04.2009 r. w sprawie organizacji i zasad działania archiwów zakładowych oraz zasad postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej ponieważ: <i>- nie została przyjęta w 2018 i 2019 r. dokumentacja ze wszystkich komórek organizacyjnych jednostki,</i> <i>- nie została przyjęta do archiwum dokumentacja kat. „A”.</i>	Duży nakład pracy spowodowany brakami kadrowymi.

	Naruszono zapisy § 13 „instrukcji” ponieważ: <i>- przyjmowano teczki aktowe kat. A i B do archiwum w stanie nieuporządkowanym.</i>	Nierzetelność.
	Naruszono zapisy „Programu szkolenia podstawowego strażaków ratowników OSP” ponieważ: <i>- na szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP zostały przyjęte osoby, które nie spełniały kryterium wieku, tj. ukończenia 18 lat.</i>	Nieprzestrzeżenie „Programu szkolenia podstawowego strażaków ratowników OSP”.
	Nie wykonano poleceń OKW PSP: <i>- na II zmianie służbowej brak realizacji zajęć z wiązania węzłów, - brak potwierdzenia realizacji w każdym kwartale zajęć z zakresu „Zasad organizacji łączności zgodnie z instrukcją organizacji łączności UKF w PSP”, - na III zmianie niechronologiczne wpisywanie realizacji zajęć z gaszenia pożarów wewnętrznych.</i>	Nierzetelność.
	Naruszono zapisy „Zasad organizacji doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej” ponieważ: <i>- w dokumentacji doskonalenia zawodowego stwierdzono, że liczba zajęć planowanych do realizacji w miesięcznych planach doskonalenia zawodowego nie we wszystkich przypadkach była realizowana w wymiarze co najmniej trzech jednostek lekcyjnych.</i>	Nieprzestrzeżenie „Zasad organizacji doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej”.
	Naruszono zapisy pkt 2.1. Zasad organizacji doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej z dnia 1 grudnia 2016 r. ponieważ: <i>- doskonalenie zawodowe było realizowane w dni świąteczne.</i>	Błędna interpretacja zapisów znajdujących się w „Zasadach organizacji doskonalenia zawodowego w PSP”.

*Znaczące zalecenie/wniosek/rekomendacja – brak realizacji skutkuje utrzymaniem stanu nieprawidłowości – tj. działania lub zaniechania działania, które w świetle kryteriów oceny należałoby uznać np. za nielegalne, niegospodarne, niecelowe, nierzetelne, niewydajne, nieskuteczne lub niezgodne z przyjętym programem lub polityką Rządu. Do tej grupy zaliczyć należy również takie zalecenie/wniosek/rekomendację, którego celem nie jest usunięcie nieprawidłowości, ale wprowadzenie istotnej zmiany w działalności jednostki kontrolowanej.

**Kluczowe (krytyczne) zalecenie/wniosek/rekomendacja – niewykonanie skutkuje utrzymaniem lub doprowadzi do powstania takiej nieprawidłowości, która poważnie zagraża lub uniemożliwia realizację zadań kontrolowanej jednostki lub takie zalecenie/wniosek/rekomendacja, którego celem nie jest usunięcie nieprawidłowości, ale wprowadzenia istotnych zmian systemowych.

Ad 6. Uzyskane efekty z kontroli, w szczególności:

- poprawa efektywności funkcjonowania kontrolowanego podmiotu,
- finansowe rezultaty kontroli,
- usprawnienie procedur;
- usprawnienie nadzoru;
- zmiany organizacyjne;
- postulaty dotyczące zmiany przepisów prawnych.

Przeprowadzone kontrole przede wszystkim spełniały funkcję korygującą, instruktażowo - doradczą oraz profilaktyczną, a wykazane podczas nich uchybienia i nieprawidłowości umożliwiły kierownikom jednostek organizacyjnych PSP

wprowadzenie korekty nieprawidłowych działań, ponadto wskazały obszary działania wymagające wzmożonego nadzoru i wdrożenia w nich wniosków i zaleceń pokontrolnych zapobiegających ujemnym zjawiskom w przyszłej działalności. Kontrole wpłynęły na poprawę efektywności funkcjonowania kontrolowanych podmiotów oraz usprawnienia form nadzoru nad wskazanymi podczas kontroli obszarami. Wyniki kontroli nie miały wpływu na finansowe rezultaty kontroli ponieważ, żadne z nieprawidłowości nie miało skutków finansowych.

Ad 7. Zmiany (czy zaobserwowano trendy, tendencje) w funkcjonowaniu kontrolowanych podmiotów w porównaniu z poprzednimi okresami sprawozdawczymi, w odniesieniu do poszczególnych ww. obszarów działalności kontrolnej. Proszę o dokonanie syntetycznej oceny.

W związku z prowadzonymi kontrolami i sprawowaniem bieżącego nadzoru zaobserwowano znaczną poprawę w funkcjonowaniu obszarów:

- szkoleniowego - doskonalenie zawodowe strażaków PSP oraz organizacja i realizacja szkoleń OSP w zakresie:
  - stosowania odpowiedniej dokumentacji doskonalenia zawodowego (załączników), zgodnie z Zasadami organizacji doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej z dnia 1 grudnia 2016 r. zatwierdzonymi przez Komendanta Głównego PSP.
  - prawidłowego wpisywania doskonalenia zawodowego w książce podziału bojowego,
  - terminowego sporządzania dokumentacji doskonalenia zawodowego,
  - bieżącego dokonywania analizy potrzeb szkoleniowych dla druhów OSP w celu lepszego i efektywnego planowania szkoleń,
  - zapewnienia odpowiedniej liczby instruktorów w grupach szkoleniowych podczas zajęć na szkoleniach OSP.
- operacyjnego - dokumentacja działań ratowniczych w zakresie:
  - jakości i kompletności sporządzanej dokumentacji z działań ratowniczych.
- organizacyjnego - organizacja przyjmowania, ewidencjonowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków, a także szeroko pojęta archiwizacja w zakresie:
  - organizacji archiwum zakładowego, postępowania z dokumentacją archiwalną i niearchiwalną, a także brakowania akt.

Prowadzenie kontroli w poszczególnych zakresach przekłada się wprost na wyniki kolejnych kontroli, gdzie ilości stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

jest mniejsza. Powyższe jest efektem omawiania stwierdzonych nieprawidłowości podczas odpraw, narad i wideokonferencji z komendantami powiatowymi /miejskim PSP oraz pracownikami poszczególnych pionów służbowych, pisemnych poleceń Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP o realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych we wszystkich podległych jednostkach PSP.

Ad 8. Wnioski i uwagi dotyczące organizacji czynności kontrolnych i sprawozdawczości oraz przykłady dobrych praktyk w postępowaniu kontrolnym.

Z uwagi na dużą fluktuację kontrolerów, liczbę kontroli oraz zmiany kadrowe wpływające na nabieranie doświadczenia kontrolnego dopiero w trakcie kontroli, zasadnym byłoby wdrożyć system pozwalający na przyznanie dodatkowych etatów w komendach wojewódzkich do utworzenia komórek kontrolnych, które na poziomie nie budzącym wątpliwości mogłyby realizować czynności kontrolne. Ponadto wskazanym byłoby stworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji poprzez uczestniczenie w warsztatach, naradach czy konferencjach z zakresu kontrolnego.

W ramach dobrych praktyk:

- zorganizowano szkolenie on-line dla KKK i osób koordynujących kontrole w KP/M PSP woj. opolskiego z zakresu kontroli przeprowadzanych na podstawie Decyzji Nr 65 MSW (test wiedzy na google);
- zorganizowano szkolenie dla naczelników wydziału i zastępców naczelników wydziału KW PSP z zakresu kontroli przeprowadzanych na podstawie ustawy o kontroli w administracji rządowej (test wiedzy na google);
- każdorazowo przed i w trakcie przeprowadzanych kontroli stosuje się formę doradczą - instruktażową dla kierowników i członków zespołów kontrolnych Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP;
- podczas kontroli zdalnych uczestniczono w wideokonferencjach jako wsparcie zespołu kontrolerów;
- na serwerze pracy grupowej (egroupware) Komendy Wojewódzkiej PSP w Opolu osoby zainteresowane mają dostęp do aktów regulujących sposoby i tryby przeprowadzania kontroli, a także zasady oraz algorytmy postępowania kontrolnego zarówno dla kontroli zewnętrznych jak i wewnętrznych;
- na potrzeby m.in. opracowywania planu kontroli sporządzana jest analiza przeprowadzanych kontroli od 1994 roku z podziałem na tryb kontroli, zakres przedmiotowy oraz nazwę podmiotu kontrolowanego.

Sporządziła:
mł. bryg. Beata Ligęza
kierownik komórki ds. kontroli
tel. 47 861 70 19
e-mail: beatal@psp.opole.pl